

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

MINISTERIE VAN JUSTITIE
Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum
C. Cozijn

Ademanalyse als bewijs:
werklust-consequenties voor politie en justitie

drs. C. Cozijn

Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van
het Ministerie van Justitie - 1987

6762 # I

INHOUDSOPGAVE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

1	Inleiding	1
2	Wat staat er te gebeuren bij invoering van de ademanalyse, ofwel: wat zal er gaan veranderen?	3
2.1	De politie: opsporing en opmaken proces-verbaal	3
2.2	De kwantitatieve aspecten voor de politie van het vervullen van tweede selectieve test bij ongewijzigd beleid	4
2.3	De gevolgen voor de rechterlijke macht	6
2.3.1.	De gevolgen van de invoering sec.	8
2.3.2	De gevolgen van het benutten van de extra politie capaciteit (gelijk aantal aanhoudingen)	13
2.3.3	De gevolgen van het benutten van de extra politie capaciteit (meer aanhoudingen)	17
3	Samenvatting	21
	Bijlage 1	23
	Bijlage 2. Het effect van de invoering van een vanwege de politie gedaan transactie-aanbod	25
	Bijlage 3. De inspanning van justitie thans	35

1 INLEIDING

Rijden onder invloed van alcohol (en andere stoffen die de rijvaardigheid negatief beïnvloeden) is strafbaar gesteld in art. 26 WVV. In lid 1 van dit artikel wordt daaraan toegevoegd dat die invloed zo groot moet zijn 'dat hij niet tot behoorlijk besturen in staat moet worden geacht'. Ondanks allerlei objectiverende tendensen die in de loop van de geschiedenis in de rechtspraak ontwikkeld werden bleef en blijft het een subjectief oordeel van de opsporingsambtenaar of iemand niet tot behoorlijk besturen in staat wordt geacht. Daardoor was het met deze strafbepaling in de hand niet goed mogelijk een effectief beleid te voeren in de be- teugeling van het rijden onder invloed.

Teneinde meer houvast te geven werd bij wet van 23 mei 1973 S282 een tweede lid toegevoegd waarin het verboden werd een voertuig te besturen na zodanig gebruik van alcoholhoudende drank, dat het alcoholgehalte van het bloed bij een onderzoek hoger blijkt te zijn dan een halve milligram alcohol per milliliter bloed. Hierdoor werd de uit het 'niet tot behoorlijk besturen in staat moet worden geacht' voortvloeiende willekeur weggenomen. Simpelweg was een b.a.g. van 0,5 0/00 of hoger voldoende om het besturen van een voertuig na alcoholgebruik strafbaar te verklaren. Het onderzoek van het bloed onttrekt zich echter aan controle door verdachte en opsporings-, vervolgings- en berechtende instanties. Daarom werden in Bloedproefbesluit en Bloedproefbeschikking speciale rechten en garanties ingebouwd ten- einde misbruik en vergissingen te voorkomen. Sabotagepogingen van de zijde van de verdachte in de vorm van het weigeren van de bloedproef werd als zelfstandig misdrijf strafbaar gesteld. Dit was nodig, omdat inmid- dels door de Hoge Raad was beslist dat een zonder toe- stemming van de verdachte afgenomen bloedmonster van het bewijs moet worden uitgesloten als zijnde onrechtmatig verkregen. Niet opnemen van de bepaling van art. 33a WVV zou de nieuwe regeling tot een wassen neus maken.

De nieuwe situatie (met het gewijzigde art. 26) trad in werking op 1 november 1974, voorafgegaan en gevolgd door een uitgebreide en intensieve voorlichtingscam-

pagne. In deze situatie werd het mogelijk het handhavingsniveau aanzienlijk te verhogen. Dit moge blijken uit het feit dat de politie in 1970 nog minder dan 9.000 ROI-ers opspoorde, hetgeen in 1975 was opgelopen tot ruim 20.000. De intensieve handhaving werd voortgezet hetgeen resulteerde in een teruglopen van het aantal rijders onder invloed, zo bleek uit het periodiek onderzoek naar de Rij- en Drinkgewoonten van de Nederlandse bevolking van de SWOV. Het aantal ROI-ers was echter zo groot dat het aantal opgespoorde ROI-ers nog kon stijgen.

De massale, intensieve aandacht van de politie voor het ROI kon echter niet gehandhaafd blijven, en voor het publiek raakte het nieuwtje er van af. Het positieve effect van de wetswijziging van 1974 nam af en een toename van het ROI was het gevolg, hetgeen ook tot uitdrukking kwam in het stijgend aantal opgespoorde ROI-ers van inmiddels 34.000 in 1980 tot bijna 38.000 in 1983.

Inmiddels hadden zich in de huishouding van de staat een aantal ongewenste ontwikkelingen voorgedaan als gevolg waarvan er bezuinigd moest worden, een bezuiniging die niet aan de politie voorbij trok. Dit had weer tot gevolg dat de politie minder en anders aandacht ging besteden aan het ROI. Gevolg: een daling tot 35.000 geconstateerde ROI-ers. Het rij- en drinkgewoontenonderzoek signaleert echter geen corresponderende daling van het rijden onder invloed.

Meer aandacht van de politie voor het ROI, resulterend in een verhoging van de opsporingsintensiteit, was inmiddels vrijwel niet meer mogelijk, tenzij men accoord wenste te gaan met verminderde aandacht voor ander strafbaar gedrag. Een van de belemmerende factoren (in combinatie met gelimiteerde menskracht) wordt sinds jaar en dag gevonden in de voorschriften betreffende de uitvoering van de bloedproef en het opmaken van het proces-verbaal. Daar de waarborgen niet gemist kunnen worden, werd het zoeken naar alternatieven voor de bloedproef steeds meer opportuun.

Een van die alternatieven staat op het punt ingevoerd te worden: ademanalyse. Er behoeft geen aanslag te worden gepleegd op de lichamelijke integriteit van de verdachte, terwijl de ontwikkeling van de techniek de uitvoering van de ademanalyse tot een 'handomdraai' heeft gemaakt. Kortom: de werkdruk van de politie en de beperkte capaciteit kunnen straks een intensiever optreden van de politie tegen het ROI niet meer verhinderen.

Althans

2 WAT STAAT ER TE GEBEUREN BIJ INVOERING VAN DE ADEMANALYSE, OFWEL: WAT ZAL ER GAAN VERANDEREN?

12/11/2013 15:00 0000

2.1 De politie: opsporing en opmaken proces-verbaal

Op dit moment geschiedt de opsporing van rijden onder invloed in hoofdlijnen als volgt. Surveillanten constateren wat merkwaardig rijgedrag en besluiten poolhoogte te nemen. Na staandhouding vergewissen zij zich van tekenen van alcoholgebruik door daar naar te vragen en/of te ruiken etc. Indien daartoe aanleiding wordt gevonden wordt de bestuurder uitgenodigd voor een selectieve ademtest: het 0,5 0/00 blaaspijpje. Indien dit verkleurt wordt de verdachte meegenomen naar het bureau voor een tweede selectieve ademtest met het 0,8 0/00 blaaspijpje. Verkleurt dit pijpje niet, dan wordt betrokkene doorgaans met een rijverbod zijns weegs gezonden. Verkleurt het wel, dan komt de bloedproef aan de orde, met al wat daarbij komt. Na afname van het bloedmonster wordt proces-verbaal opgemaakt, evenals bij weigering van de bloedproef. Vervolgens wordt betrokkene, doorgaans met rijverbod, zijns weegs gezonden.

Het grote verschil straks zal bestaan uit het achterwege blijven van de tweede selectieve test. In plaats daarvan wordt onmiddellijk het ademmonster geanalyseerd. Is het ademalcoholgehalte hoger dan de grens die (na omrekening) correspondeert met het 0,5 0/00 bag dan wordt proces-verbaal opgemaakt. Is het lager, dan kan de bestuurder zijns weegs gaan. Rijverboden zonder dat proces-verbaal wordt opgemaakt zullen tot de uitzonderingen gaan behoren. Een en ander geeft een aanzienlijke tijdsbesparing. Als er vanuit gegaan wordt dat thans totaal 4 uren gemoeid zijn met een ROI-er waartegen proces-verbaal wordt opgemaakt (aanhouden, blazen, transport naar bureau, blazen, verplichte wachttijd, wachten op arts, afnemen bloedmonster, heenzenden) wordt een reductie tot 2 uren mogelijk geacht. Een nadeel is echter dat al degenen, bij wie het 0,8 0/00 buisje niet verkleurde en met een rijverbod werden heengezonden, nu

te maken krijgen met dezelfde procedure als degenen met een hoger bag. Zij zullen straks dus ook ongeveer 2 uren in beslag gaan nemen, tegenover het ene uur thans.

2.2 De kwantitatieve aspecten voor de politie van het vervullen van tweede selectieve test bij ongewijzigd beleid

In de tachtiger jaren schommelde het aantal processen-verbaal wegens rijden onder invloed tussen de 34.000 en de 38.000. In 1985 bedroeg het 35.000, en het vermoeden bestaat dat dat aantal in 1986 weer iets lager zal liggen. Niettemin lijkt voor een toekomstige schatting een aantal van 35.000 processen-verbaal een bruikbare benadering.

Met betrekking tot het weigeren van de bloedproef komen daar nog 3.000 processen-verbaal bij. Dit betreft een benadering. Weliswaar worden jaarlijks ongeveer 3.000 processen-verbaal van weigeren bloedproef (33a WvW) opgemaakt, waarvan het overgrote deel wel teveel alcohol in het bloed zal hebben gehad en dus bij de ademtest 'door de mand zal vallen'; er is echter ook een deel dat om andere redenen de bloedproef weigerde, en ten onrechte door de tweede selectieve test richting bloedproef werd gestuurd. Dit laatste is beslist niet denkbeeldig: jaarlijks blijkt zo om en nabij 5% van de bloedmonsters een bag beneden de 0,5 0/00 te hebben. Voor de weigeraars zou dit dan ook gelden. Echter omdat het dan om hoogstens 150 zaken zou gaan (0,05 x 3.000) lijkt het in het kader van deze raming niet zinvol om daaraan aandacht te besteden.

Tot slot wordt nog een aantal personen na de tweede selectieve test heengezonden. De meesten, zo niet allen, krijgen een rijverbod opgelegd. In het kader van deze raming wordt ervan uitgegaan dat allen die voor de tweede selectieve test worden meegenomen naar het bureau met een rijverbod worden heengezonden. Deze rijverboden worden aan de Centrale Recherche Informatiedienst doorgegeven en aldaar geregistreerd. Sinds 1984 gaat het daarbij om 45.000 gevallen. Dit aantal is echter aanzienlijk te laag, omdat niet alle politiekorpsen de door hen opgelegde rijverboden aan het CRI doorgeven, en ook omdat de andere korpsen niet stevast alle rijverboden doorgeven. Wanneer we nu veronderstellen dat er 20.000 rijverboden buiten de registratie bleven, dan komt het werkelijk totaal op 65.000 rijverboden.

In 38.000 gevallen (35.000 art. 26 WvW en 3.000 art. 33a. WvW) wordt een proces-verbaal opgemaakt, zodat het in 27.000 gevallen om een rijverbod sec gaat. Door het wegvallen van de tweede selectieve test zal ook het deel van de bloedproeven dat een bag beneden de 0,5 0/00 op-

4241212013
15.00
000

4 2 1 2 1 3 0 1 3
1 5 1 0 0
0 0 7

leverde, dan vrij uitgaan en zonder rijverbod/proces-verbaal worden heengezonden. Het gaat daarbij om 1000 a 2000 gevallen, voor het gemak hier op 2000 te stellen. Dat wil zeggen dat in 25.000 van de gevallen, die thans met een rijverbod worden heengezonden, na invoering van de ademanalyse proces-verbaal wegens overtreding van art. 26 WVV zal worden opgemaakt. Datzelfde geldt ook voor de 3000 overtredingen van art. 33a WVV: deze zullen ook veranderen in art. 26 WVV. Het totaal der processen-verbaal van art. 26 WVV zal daardoor stijgen van 35.000 tot 63.000 zonder dat er enige verandering in de opsporing door de politie optreedt.

In paragraaf 2.1 is aangegeven dat een zekere tijdsbesparing mogelijk is door het achterwege blijven van de bloedproef, doch deze besparing wordt deels teniet gedaan door het feit dat straks vaker proces-verbaal zal moeten worden opgemaakt in gevallen waar de verdachte bestuurder thans na de tweede selectieve test wordt heengezonden. Met de daargenoemde schattingen van het gemiddelde tijdsbeslag per zaak kan nu een vergelijking gemaakt worden.

<u>Thans:</u>		
35.000 p.v. art. 26 WVV a 4 uren	=	140.000 uren
3.000 p.v. art. 33a WVV a 2 uren	=	6.000 uren
2.000 p.v. art. 26 WVV a 4 uren (vals positief)	=	8.000 uren
25.000 rijverboden sec a 1 uur	=	25.000 uren
totaal werkbeslag 65.000 zaken		= 179.000 uren
<u>Straks:</u>		
63.000 p.v. art. 26 WVV a 2 uren	=	126.000 uren
2.000 heenzzendingen a 2 uren (eerste selectietest)	=	4.000 uren
totaal werkbeslag 65.000 zaken		= 130.000 uren

Invoering van de ademanalyse als bewijs zal bij de politie derhalve een tijdwinst opleveren van 49.000 uren, oftewel 28% tijdsbesparing.

Deze 50.000 uren (49.000 afgerond naar boven) kunnen op verschillende wijze door de politie worden benut. Niet in de laatste plaats zou het daarbij zelfs kunnen gaan om dit aantal uren te gebruiken om het benodigde aantal overuren te beperken. Deze 50.000 uren zouden ook besteed kunnen worden aan de handhaving van andere bepalingen dan art. 26 WVV, aan welke bepalingen thans door het tijdsbeslag van het ROI geen of onvoldoende aandacht wordt besteed. Vervolgens kunnen deze 50.000 uren worden toegedacht aan 'verheving' van de politieke activiteit

ter beteugeling van het ROI. Tenslotte is enigerlei mengvorm van deze drie ingrediënten mogelijk.

Indien de 28% tijdsbesparing geheel wordt ingezet in de strijd tegen het rijden onder invloed, dan zal van het aantal te verwerken ROI-ers sterk kunnen toenemen, en wel met een factor (100/72) oftewel bijna 1,4. Dat betekent een toename van bijna 40%.

Deze toename van bijna 40% zal inhouden dat het aantal door de politie opgemaakte processen-verbaal van 63.000 naar 87.000 zal stijgen, en het aantal heenzendingen tot 2.500. Totaal benodigde uren: $87.000 \times 2 + 2.500 \times 2 = 179.000$.

De toename kan op twee verschillende manieren tot stand komen. In de eerste plaats door het aantal staandhoudingen met 40% te laten toenemen. Bij gelijkblijvend rij- en drinkgedrag en ongewijzigde toepassing van de eerste selectieve test zal het aantal pv's ook met 40% toenemen. Een andere mogelijkheid is om bij een gelijk aantal staandhoudingen meer mensen aan een selectieve ademtest te onderwerpen. Dan zou, blijkens de resultaten van het demonstratieproject alcoholcontrole de toename van 40% met gemak gehaald kunnen worden.

2.3 De gevolgen voor de rechterlijke macht

In 2.2 hebben we gezien dat, ook al doet de politie niets meer aan de handhaving van art. 26 WWV dan thans, er toch een stijging van het aantal opgemaakte processen-verbaal wegens rijden onder invloed zal optreden. Wanneer uitsluitend wordt gerekend met de invoering van de ademanalyse dan zal bij een tijdsbesparing van 28% het aantal opgemaakt processen-verbaal stijgen tot 63.000, hetgeen neerkomt op een stijging van 80%, waarbij het aantal weigeringen van de bloedproef zal dalen van 3.000 tot 0. Per saldo derhalve een toename van 38.000 tot 63.000, ofwel een toename van 66%. Wanneer de tijdsbesparing geheel wordt omgezet in extra aandacht voor het rijden onder invloed dan zal een verdere stijging optreden van bijna 40%, hetgeen tot een totaal van 87.000 processen-verbaal zal leiden, een toename ten opzichte van de huidige situatie met 129%. Invoering van de ademanalyse als bewijs zal, afhankelijk van de mate waarin de politie de vrijgekomen tijd zal benutten voor de controle op het rijden onder invloed, het aantal ten parkette ingeschreven zaken doen toenemen met 66% (tweederde) tot 129% (meer dan een verdubbeling).

Een en ander betekent niet dat dan ook de aantallen transacties, sepots en rechtbankvonnissen in gelijke mate zullen stijgen. Dit heeft te maken met de

4241212013
15100
000

differentiele afdoening in verband met de ernst van het delict, dat wil zeggen met de hoogte van de alcoholconcentratie in het bloed of de adem. Bovendien bestaat de eerste toename uit "lichte" gevallen in het 0,5 0/00 - 0,8 0/00 traject, terwijl de tweede tranche een ruimer traject zal omvatten. In het vervolg zullen we eerst aandacht besteden aan de gevolgen in het geval van gelijkblijvend aantal staandehoudingen met een intensivering van het toepassen van de selectieve ademtest. Daarbij zullen we aannemen dat de tweede verhoging (die van bijna 40%) geen b.a.g.'s boven de 1,3 0/00 bevat, en dat het aandeel van de categorie 0,81 0/00 - 1,00 0/00 daarbinnen even hoog is als gewoon, en de 1,01 0/00 - 1,30 0/00 categorie half zo hoog. Tevens gaan we er vanuit dat de weigeraars van de bloedproef eenzelfde verdeling van het ademalcoholgehalte zullen tonen als de rijders onder invloed die voor rijden onder invloed vervolgd worden. Daarna zullen wij de berekeningen opnieuw doen voor het geval van uitbreiding van het aantal staandehoudingen onder gelijkblijvende toepassing van de selectieve ademtest.

In de procedure bij OM en rechtbank verandert niets. Slechts zullen sommige zaken anders worden afgedaan. Het gaat hierbij om gevallen die thans als weigering bloedproef worden vervolgd. Deze komen thans behoudens seponering, op de zitting. Straks zullen ze het gewone afhandelingspatroon van de 26-ers volgen.

Blijkens onderzoek (Kommer e.a. 1986 pp. 38-41) werd van de 2450 in dat onderzoek opgenomen ROI-zaken 5% geseponerd. In 36% werd een transactieaanbod gedaan, dat door 80% werd geaccepteerd. Derhalve werd 30% middels transactie afgedaan en kwam 65% op de zitting. Per 25 zaken die op een zitting worden behandeld wordt totaal 52 uur geïnvesteerd door OM en Rechtbank, en per transactiezaak 1 uur. Voor sepot houden we hier eveneens 1 uur aan.

In de huidige toestand vergt de afhandeling van de art. 26 en art. 33a WWV-zaken door de rechterlijke macht derhalve de volgende hoeveelheid tijd (voor verantwoording van deze gegevens: zie bijlage 1):

weigeren bloedproef:			
zitting	3000:25	x 52,5 uren =	6.300 uren
rijden onder invl.:			
zitting	65% van 35.000:25	x 52,5 uren =	47.775 uren
rijden onder invl.:			
trans/sepot	35% van 35.000	x 1 uur =	12.250 uren
totaal 38.000 zaken			<u>66.325 uren</u>

2.3.1. De gevolgen van de invoering sec.

Voor de situatie na invoering van de ademanalyse als bewijs komt als eerste de toename van 25.000 p.v.'s in het 0,5 0/00 - 0,8 -/00 traject aan de orde, met de transformatie van art. 33a WWV gevallen in art. 26 WWV gevallen. Voor de verdeling van de zaken in b.a.g. klassen en de afdoening wordt de verdeling van Kommer e.a. p. 38 aangehouden. Het sepotpercentage wordt op 5 gesteld voor alle b.a.g. klassen.

b.a.g.	aantal zaken thans	aantal zaken straks	geslaagde transacties	dagvaardingen	sepot
0,51-0,80%.	5.000	30.000	19.200	9.300	1500
0,81-1,00%.	4.800	4.800	3.100	1.500	200
1,01-1,30%.	7.900	7.900	4.200	3.300	400
1,31-1,80%.	11.500	11.500	400	10.500	600
1,81-2,50%.	7.500	7.500	100	7.000	400
2,51% en hoger	1.300	1.300	-	1.200	100
totaal	38.000	63.000	27.000	32.800	3200

Het beeld wordt dus als volgt:

sepot + transactie (27.000 + 3.200) x 1 uur =	30.200 uren
zitting 32.800:25 x 52,5 uur =	68.880 uren
totaal 63.000 zaken	99.080 uren

We zien het aantal zaken dat op de zitting komt stijgen van 25.750 tot 32.800, een toename van 27%. Derhalve neemt ook de hoeveelheid tijd aan deze zaken met 27% toe. Voor de transacties geldt een stijging van 11.400 naar 27.000, een toename van 137%.

De totale hoeveelheid benodigde tijd neemt toe van 66.325 uren naar 99.080 uren, een stijging van 50%.

Uitgesplitst per categorie van betrokkenen bij de justitiële afdoening ontstaan dan het volgende beeld van de benodigde tijd:

a. parketsecretaris 10 minuten per zaak
thans 38.000 x 10 minuten = 6.333 uren
straks 63.000 x 10 minuten = 10.500 uren

toename van 4.167 uren
=====

1211212013 15:00 013

De tijd die door de parketsecretarissen aan de afhandeling van deze zaken zal moeten besteed worden zal dus toenemen met ongeveer 4200 uren. Wanneer we een arbeidsjaar op 1500 uur stellen (38-urige werkweek, 26 dagen verlof, 14 dagen arbeidstijdverkorting, 6 algemene en nationale feestdagen, en 8% verzuim wegens ziekte, buitengewoon verlof e.d.), betekent de invoering van de ademanalyse dus dat er 2,8 parketsecretarissen bij moeten komen.

b. Officieren van Justitie (zittingen en sepots)

thans:	
3000 art. 33a WvW voorbereiding a 5 min.	= 250 uren
24.500 art. 26 WvW voorbereiding a 5 min.	= 2042 uren
25.750 : 25 zittingen a 3,5 uren	= 3685 uren
	<hr/>
thans totaal	5897 uren
straks:	
36.000 art. 26 WvW voorbereiding a 5 min.	= 3000 uren
32.800 : 25 zittingen a 3,5 uren	= 4592 uren
	<hr/>
straks totaal	7592 uren
	<hr/>
verschil	1695 uren
	=====

Er zal dus 1,1 officier van justitie meer aan de afhandeling van art. 26 WvW moeten worden toegedeeld.

c. Rechter (voorbereiding, zitting, afwerking)

per zitting van 25 zaken 6 uren.	
thans:	
art. 33a WvW: 3000 : 25 a 6 uren	= 720 uren
art. 26 WvW: 22.750 : 25 a 6 uren	= 5460 uren
	<hr/>
totaal thans	6180 uren
straks:	
art. 26 WvW : 32800 : 25 a 6 uren	= 872 uren
	<hr/>
verschil	1692 uren
	=====

Voor de afhandeling van art. 26 WvW zaken zal er derhalve 1,1 rechter extra moeten worden vrijgemaakt.

d. Griffier (voorbereiding, zitting, afwerking) per zitting 8 uren.

thans:	
art. 33a WvW : 3000 : 25 a 8 uren	= 960 uren
art. 26 WvW : 22.750 : 25 a 8 uren	= 7280 uren
	<hr/>
totaal thans	8240 uren
straks:	
art. 26 WvW : 32.800 : 25 a 8 uren	= 10496 uren

12/12/2013 15:00 012

verschil 2256 uren
=====

Voor de afhandeling van art. 26 WVV zaken zal er derhalve 1,5 griffier extra nodig zijn.

e. Administratie griffie per zitting 9 uren.

thans:			
art. 33a WVV :	3000	: 25 a 9 uren =	1080 uren
art. 26 WVV :	22.750	: 25 a 9 uren =	8190 uren

totaal thans:			9270 uren
straks:			
art. 26 WVV :	32.800	: 25 a 9 uren =	11808 uren

verschil			2538 uren =====

Er is dus op de griffieadministratie extra werk voor 1,7 griffieambtenaar.

f. Administratie parket (per zaak 50 minuten)

thans :	38.000	zaken a 50 minuten =	31.667 uren
straks:	63.000	zaken a 50 minuten =	52.500 uren

Verschil			20.833 uren =====

Op de parketadministratie zal derhalve behoefte zijn aan 13,9 parketambtenaar.

12/12/2013 15:00 013

In onderstaande tabel wordt de behoefte aan personeel welke voortvloeit uit de vervanging van de bloedproef samengevat:

rechter	1,1	mensjaren
griffier	1,5	mensjaren
griffie-ambtenaar	1,7	mensjaren
officier van justitie	1,1	mensjaren
parketsecretaris	2,8	mensjaren
parketambtenaar	13,9	mensjaren
totaal	21,8*	mensjaren

* Het verschil ontstaat door afronding.

Tegenover deze extra lasten in mensjaren (2,2 miljoen gulden loonkosten, te vermeerderen met overhead, en extra variabele kosten als papier, porti, enz.) staan extra inkomsten door verhoging van de opbrengst van transacties en gerechtelijke boeten. Daarnaast is een vermindering mogelijk van het aantal te executeren vrijheidsstraffen. Dit geldt de overtredingen van art. 33a WWV, die worden beoordeeld als waren het 26-ers met een b.a.g. van 1.81 0/00 en hoger. De richtlijn vraagt hier om geldboete en voorwaardelijke vrijheidsstraf. Bij strafverzwarende omstandigheden worden ze behandeld als 26-ers met b.a.g. van 2,51 0/00 of hoger, en wordt onvoorwaardelijke vrijheidsstraf gevorderd. Dit gebeurt in een kwart van de gevallen.

De 25.000 rijverboden die in de toekomst in een proces-verbaal zullen veranderen zullen alle in de 0,51 0/00 - 0,80 0/00 schijf vallen. In 80% wordt een transactieaanbod gedaan, dat in 80% wordt aanvaard. In de gevallen dat geen transactieaanbod wordt gedaan wordt of geseponneerd (5%) of besloten tot dagvaarding omdat strafverzwarende omstandigheden zich voordoen. Ter zitting worden ze behandeld als de 0,81 0/00 - 1,00 0/00 schijf. We veronderstellen hier dat de richtlijnen strikt worden gevolgd, en dat de rechter conform de eis veroordeelt tot tweederde van de geeiste straf.

De 3000 gevallen van weigering bloedproef leveren op dit moment vermoedelijk iets vaker strafverzwarende omstandigheden dan normaal. We veronderstellen dat er in 25% van de gevallen reden is voor strafverzwaring. Dit betekent dat thans in 750 gevallen een gevangenisstraf van (tweederde van) twee weken wordt opgelegd en in 2250 gevallen een geldboete van f. 1000,-- (tweederde van f 1500,--). We gaan er ook vanuit dat deze straffen vol-

ledig geexecuteerd worden. Dit geeft dan voor nu een totaal van 750 maal (tweederde van) 2 weken = 1000 weken gevangenisstraf. En een totaal bedrag aan geldboeten van 2250 maal f. 1000,-- = f. 2.250.000.

Straks wordt dit anders. Ze duiken dan onder in de gewone art. 26 WVV zaken. Daarbinnen zal er nog steeds iets vaker sprake zijn van strafverzwarende omstandigheden dan bij de "gewone" zaken, maar dat verschil gaat teniet door het geringe aandeel van deze zaken in het totaal. We weten niet in welke mate van strafverzwarende omstandigheden sprake is. In de gevallen beneden de 1,31 0/00, waar in principe transactie mogelijk is, gaan we ervan uit dat zulks het geval is in die gevallen waar tot rechtstreekse dagvaarding is overgegaan. Daarbovenveronderstellen we dat dat niet het geval is. Dit geeft een vertekening naar beneden. Dat wil zeggen dat het onderstaand overzicht voor die categorieën een onderschatting inhoudt.

Opbrengst van de 3000 art. 33a WVV zaken indien het art. 26 WVV zaken betref

b.a.g.	aantal zaken	transactie	transactie geslaagd		transactie mislukt		rechtsstreeks gedagvaard		totaal
0,51-0,80	400	320	260x250= 65.000		60x200= 12.000		60x 400= 24.000		101.000
0,81-1,00	380	300	240x500= 120.000		60x400= 26.000		60x 600= 36.000		180.000
1,01-1,30	620	410	330x750= 247.500		80x600= 48.000		180x 667= 120.000		415.500
1,31-1,80	910						860x 667= 573.500		573.500
1,81-2,50	590						560x1000= 560.000		560.000
2,51 en meer	100						95 x 1 1/3 weken		130 weken
totaal	3000	1030	880	432.500	200	84.000	1815	1.313,500 + 130 weken	1.830,000 + 130 weken

We zien dat de opbrengst van transacties en boeten ruim 1,8 miljoen gulden zal zijn en dat er ongeveer 130 weken (= 2,5 jaren) onvoorwaardelijke gevangenisstraf zal worden opgelegd.

1211212013
15-00
014

Vergeleken met de situatie thans (2,2 miljoen gulden en 1000 weken) betekent dit een forse vermindering. Daartegenover staan de extra-inkomsten vanwege de 25.000 rijverboden-sec die straks geverbaliseerd zullen worden. Deze zitten allen in 0,51-0,80 0/00, te weten:

80% van 80% van 25.000 geslaagde transacties :	f. 4.000.000
20% van 80% van 25.000 mislukte transactie :	f. 800.000
rechtstreeks gedagvaard 3750 x f. 400	f. 1.500.000
	<hr/>
totaal opbrengst	f. 6.300.000
	=====

Wanneer we het verlies vanwege de art. 33a gevallen meenemen, dan ontstaat een saldo van ruim 5,9 miljoen aan vermeerderde opbrengst van boeten en transacties en 870 minder executieweken. Bij een "verpleegprijs van f. 300,-- per dag is dit een besparing van f 1,8 miljoen. Een totale besparing (vermeerderde opbrengsten en verminderde kosten) van f 7,7 miljoen gulden is derhalve mogelijk.

Daar staan echter weer 22 banen bij parketten en griffies tegenover. Bij gemiddelde loonkosten van f. 100.000 per plaats per jaar betekent dit een last van f 2,2 miljoen. Een totaal saldo van f 5,5 miljoen besparing is derhalve te verwachten door invoering van de adem-analyse sec, zonder dat de extra politieruimte wordt benut.

2.3.2 De gevolgen van het benutten van de extra politie capaciteit (gelijk aantal aanhoudingen)

In het voorgaande is aangegeven dat de politie door de invoering van de ademanalyse capaciteit vrij krijgt die het mogelijk maakt om bij dezelfde hoeveelheid aanhoudingen (d.w.z. dezelfde opsporingsintensiteit) 40% meer processen-verbaal wegens overtredingen van art. 26 WWV kan opmaken en afhandelen. Deze zullen vooral de lagere b.a.g.'s betreffen, omdat gebleken is dat de kans om ten onrechte niet aan een blaasproef te worden onderworpen afneemt naarmate het b.a.g. stijgt.

In 2.3. hebben we aangegeven te veronderstellen dat er geen gevallen met b.a.g. van 1,31 0/00 of hoger in deze uitbreiding voorkomen en dat het aandeel van de 1,01 0/00-1,30 0/00 groep half zo hoog is als "gewoon" en dat dit verschil toevloeit naar de 0,51 0/00-0,80 0/00 categorie. We veronderstellen dat de verhoogde inzet geen gevolgen heeft voor het rijgedrag na alcoholconsumptie (er vinden immers geen extra staandhoudingen plaats)

12/12/2013 15:00 018

en dat de betaalbaarheid van de transacties hetzelfde blijft. Ook het sepotpercentage blijft op 5.

b.a.g in 0/00	aantal zaken eerste tranche	+ 40%	geslaagde transactie	dagvaar- dingen	sepots
0,51-0,80	30.000	49.200	31.400	15.300	2.500
0,81-1,00	4.800	7.400	4.700	2.300	400
1,01-1,30	7.900	10.100	5.400	4.200	500
1,31-1,80	11.500	11.500	400	10.500	600
1,81-2,50	7.500	7.500	100	7.000	400
2,51 en hoger	1.300	1.300	-	1.200	100
totaal	63.000	87.000	42.000	40.500	4.500

Met behulp van dezelfde gegevens die in het voorgaande werden gehanteerd zal de benodigde afhandelingstijd er als volgt uitzien:

sepots + transacties (42.000 + 4.500) a 1 uur = 46.500 uren
 zitting 40.500 : 25 a 52,5 uren = 5.050 uren

totaal 87.000 zaken 131.550 uren
=====

Vergelijken we dit met de huidige situatie (66.325 uren) dan is er sprake van een verdubbeling van de totaal benodigde tijd. Vergeleken met de gevolgen van de invoering van de ademanalyse zonder dat de opengevallen politiecapaciteit aan de handhaving van artikel 26 der Wegverkeerswet wordt besteed, is het een toename van 32.470 uur, oftewel een toename met bijna een derde. In totaal zijn er in de hier geschetste situatie 43,3 banen nodig om de stijging van het aantal zaken op te vangen. Uitgesplitst naar soort functionaris ontstaat het volgende beeld.

a. parketsecretaris 10 minuten per zaak
 thans : 38.000 zaken a 10 minuten = 6.333 uren
 straks: 87.000 zaken a 10 minuten = 14.500 uren

 verschil 8.167 uren
=====

In banen: 5,4 parketsecretarissen.

b. Officieren van Justitie
 thans 5.897 uren
 straks: 45.000 (zittingen + sepots)

a 5 min =	3.750 uren
40.500:25	
a 3,5 uren =	5.670 uren

totaal	9.420 uren

verschil	3.523 uren
	=====

In banen: 2,3 Officieren van Justitie.

c. <u>Rechters</u>	
thans	6.180 uren
straks	9.720 uren

verschil	3.540 uren
	=====

In banen: 2,4 Rechters.

d. <u>Griffiers</u>	
thans	8.240 uren
straks: 40.500:25 zittingen a 8 uren=	14.960 uren

verschil	4.740 uren
	=====

In banen: 3,2 Griffiers.

e. <u>Griffie-ambtenaren</u>	
thans	9.270 uren
straks: 40.500:25 zittingen a 9 uren=	14.580 uren

verschil	5.310 uren
	=====

In banen: 3,5 griffieambtenaren.

f. <u>Parketambtenaren</u>	
thans	31.667 uren
straks 87.000 a 50 minuten	72.500 uren

verschil	40.833 uren
	=====

In banen: 27,2 parketambtenaren.

Resume van het benodigde aantal personen, per functie, om de toename van het aantal P.V.'s te verwerken door justitie.

functie	benodigd aantal (eerste tranche)	mensjaren (+40 %)
rechter	1,1	2,4
griffier	1,5	3,2
griffie-ambtenaar	1,7	3,5
Officier van Justitie	1,1	2,3
parketsecretaris	2,8	5,4
parketambtenaar	13,9	27,2
totaal	21,8*	43,5*

* Verschillen ontstaan door afronding.

De 40 % extra zaken (24.000 in getal) die voortvloeien uit de hogere productiviteit van de politie leveren een hogere opbrengst aan transacties en geldboeten op. Op de vrijheidsstraffen zal er nauwelijks invloed zijn, omdat we veronderstelden dat de extra zaken in het 0,51-1,30 0/00 gebied zouden liggen. De 24.000 extra zaken zullen het volgende beeld vertonen.

b.a.g.	aantal zake	geslaagde transacties	mislukte transacties	rechsstreeks gedagvaard	totaal
0,51-8,00 0/00	19.200	12.290x250= 3.072.500	3070x200= 614.000	2880x 400= 1.152.000	4.838.500
8,01-1,00 0/00	2.600	1.160x500= 830.000	420x400= 168.000	390x 600= 234.000	1.232.000
1,01-1,30 0/00	2.200	1.180x750= 885.000	290x600= 174.000	620x 667= 413.500	1.472.500
totaal	24.000	15.130 4.787.500	3780 956.000	3890 1.799.500	7.542.500

De 24.000 extra zaken (boven de eerste tranche) hebben een aanvullende opbrengst van boeten en transacties van 7,5 miljoen gulden. Daarentegenover staan $(43,5 - 21,8 =) 21,7$ benodigde extra banen, ofwel 2,2 miljoen gulden. Saldo derhalve $(7,5 - 2,2 =) 5,3$ miljoen gulden. Samen met het saldo van de eerste tranche (5,5 miljoen) blijkt dus een totale besparing van $(5,5 + 5,3 =) 10,8$ miljoen gulden aan meeropbrengst en minder kosten haalbaar, bij gelijke opsporingsactiviteit van de politie en vervanging van de bloedproef door de ademanalyse.

2.3.3 De gevolgen van het benutten van de extra politie capaciteit (meer aanhoudingen)

In 2.3.2 is aangegeven hoe het aantal art. 26 pv's zich kan ontwikkelen wanneer dezelfde hoeveelheid tijd gestoken wordt in de afhandeling van hetzelfde aantal staandehoudingen, waarbij het aantal gedetecteerde 26-ers toeneemt door ruimere toepassing van de eerste selectieve test. Kort uitgedrukt: evenveel staandehoudingen, andere selectie.

Er is echter ook een andere aanwending mogelijk, namelijk meer staandehoudingen en gelijke selectie. In dat geval zal de extra hoeveelheid pv's zich niet in de lage b.a.g.-regio's bevinden, maar gespreid zijn over de hele range van b.a.g.'s. Uitgangspunt is weer het resultaat van de eerste branche (d.w.z. verhoging van het aantal pv's met 25.000 in het 0,5 o/oo - 0,8 o/oo traject).

b.a.g.	aantal zaken eerste tranche	plus 40%	geslaagde transacties	dagvaardingen	septs
0,51-0,80 0/00	30.000	41.400	26.500	12.700	2200
0,81-1,00 0/00	4.800	6.600	4.200	2.100	300
1,01-1,30 0/00	7.900	10.900	5.800	4.500	600
1,31-1,80 0/00	11.500	15.900	500	14.600	800
1,81-2,50 0/00	7.500	10.400	100	9.800	500
2,51 0/00 en hoger	1.300	1.800	-	1.700	100
totaal	63.000	87.000	37.100	45.400	4500

De benodigde afhandelingstijd:	
sepots + transacties (37.100 + 4.500) a 1 uur=	41.600 uren
zitting (45.400 : 25) a 52,5 uren	= 95.340 uren

totaal 87.000 zaken	136.940 uren
	=====

Vergeleken met de huidige situatie (66.325 uren) meer dan een verdubbeling. Voor de afhandeling zijn dan 47,1 meer mensjaren benodigd dan thans. Ook vergeleken met de raming onder 2.3.2 (131.550 uren) nog een toename van bijna 5400 uren, oftewel 3,5 mensjaar.

In banen per functie:

a. <u>parketsecretaris</u> : 10 minuten per zaak	
thans : 38.000 zaken	= 6,333 uren
straks: 87.000 zaken	= 14.500 uren

verschil	8.167 uren
	=====
in banen: 5,4 parketsecretarissen	

b. <u>officieren van justitie</u>	
thans :	5.897 uren
straks: 49.900 (zitting + sepots) a 5 min.=	4.158 uren
zittingen (45.400):25 a 3,5 uren =	6.356 uren +
totaal	10.514 uren

verschil	4.617 uren
	=====
in banen : 3,1 officieren van justitie	
c. <u>rechters</u>	
thans :	6.180 uren
straks: (45.400:25) zittingen a 6 uren)	10.896 uren

verschil	4.716 uren
	=====
In banen: 3,1 rechters	
d. <u>griffiers</u>	
thans :	8.240 uren
straks: (45.400:25) zittingen a 8 uren)	14.528 uren

verschil	6.288 uren
	=====
In banen : 4,2 griffiers	
e. <u>griffieambtenaren</u>	
thans :	9.270 uren
straks: (45.400:25) zittingen a 9 uur)	16.344 uren

verschil	7.074 uren
	=====
In banen: 4,7 griffieambtenaren	
f. <u>Parketambtenaren</u>	
thans :	31.667 uren
straks: 87.000 a 50 minuten	72.500 uren

verschil	40.833 uren
	=====
In banen: 27,2 parketambtenaren	

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

De 24.000 extra zaken leveren de volgende afdoening op:

b.a.g.	aantal	geslaagde transacties	mislukte transacties	rechtsstreeks dagvaarding	totaal
0,51-0,80 0/00	11.400	7.300x f 250= f 1.825.000	1820x f 200= f 346.000	1710x f 300= f 684.000	f 2.875.000
0,81-1,00 0/00	1.800	1.150x f 500= f 575.000	290x f 400= f 116.000	270x f 600= f 162.000	f 853.000
1,01-1,30 0/00	3.000	1.610x f 750= f 1.208.000	400x f 600= f 240.000	840x f 667= f 560.000	f 2.008.000
1,31-1,80 0/00	4.400			4180x f 667= f 2.788.000	f 2.788.000
1,81-2,50 0/00	2.900			2750x f 1000= f 2.750.000	f 2.750.000
2,51 0/00 en meer	500			480x 1 1/3 wkn= 640 wkn	640 weken
totaal	24.000	10.060 f 3.608.000	2510 f 720.000	0230 f 6.944.000	11.272.000

De 24.000 zaken leveren dus 11,3 miljoen gulden aan boeten en transacties op. Er moeten echter wel 640 weken vrijheidsstraf worden opgelegd, en er zijn 25,1 extra banen nodig. Saldo derhalve 11,3 miljoen - 1,3 miljoen (gev. wezen) - 2,5 miljoen (banen) = 7,5 miljoen gulden.

Samen met het saldo van de eerste tranche (5,5 miljoen) derhalve een totale besparing van 13 miljoen gulden per jaar, ondanks de personeelsuitbreiding met in totaal 46,8 banen. Het aantal te executeren vrijheidsstraffen neemt af met (1000 weken (art. 33a) - 130 weken (art. 330 > art. 26) - 640 weken=) 230 weken ten opzichte van de huidige situatie.

3 SAMENVATTING

1214212013
15:00

Invoeren van de ademanalyse leidt tot een tijdsbesparing in de afhandeling van 28% bij de politie. Met deze vrijgekomen capaciteit kan vrij veel gedaan worden, variërend van helemaal niets via aanwenden voor andere delicten tot volledig aanwenden voor de controle op art. 26 WWV. In deze raming werden twee sporen gevolgd, te weten: niets extra doen aan ROI en de vrijgekomen capaciteit aanwenden voor toezicht op ROI. De 28% vrijgekomen capaciteit betekent dat bijna 40% extra zaken kunnen worden aangeleverd aan de parketten. Dit aantal van 40% komt boven de 25.000 extra zaken die zullen worden geverbaliseerd, omdat thans door de tekortschietende apparatuur niet vastgesteld kan worden in welke mate er was genuttigd. Dat apparatuur-argument zal vervallen, en derhalve zullen ze straks gewoon geverbaliseerd worden.

Voor justitie ontstaat er geen tijdsbesparing. Het aantal zake ex art. 26 WWV zal in ieder geval stijgen met het overgrote deel van de art. 33a WWV zaken, omdat er straks voor de meesten geen bloedproef meer aan de orde zal zijn en de ademanalyse niet als een aantasting van de lichamelijke integriteit kan worden gezien. Volgens met de 25.000 zaken die alle in de 0,51 - 0,80 o/oo categorieën. Wanneer de vrijgekomen politiecapaciteit wordt aangewend om meer staandegehouden bestuurders te verbaliseren, dan is een toename mogelijk van bijna 40% van (38.000 + 25.000). Het aantal ten parkette ingeschreven zaken zal stijgen van 38.000 tot 63.000 en kan doorstijgen naar 87.000.

De consequenties hiervan:

	63.000 zaken	40% extra zaken (1)	40% extra zaken (2)
personeel totaal	+ 21,8	21,7	25,3
rechters	1,1	1,3	2,0
griffiers	1,5	1,7	2,7
griffieambtenaren	1,7	1,8	3,0
Officieren van Justitie	1,1	1,2	2,0
parketsecretarissen	2,8	2,6	2,6
parketambtenaren	13,9	13,3	13,9
boeten + transacties + verminder vrijheidstraffen	f 5,9 miljoen f 1,8 miljoen	f 7,5 miljoen	f 11,3 miljoen
totaal besparingen	f 7,7 miljoen	f 7,5 miljoen	f 10,0 miljoen
af: extra loonkosten a f 100.000 per baan	f 2,2 miljoen	f 2,2 miljoen	f 2,5 miljoen
totaal saldo	+ f 5,5 miljoen	f 5,3 miljoen	f 7,5 miljoen

Dit planningsmodel geeft derhalve een totale besparing bij justitie die op kan lopen tot 13 miljoen gulden per jaar.

Tot slot nog dit. In totaal zijn dus zo een twintig tot veertig banen nodig bij de rechterlijke macht en hun administraties. Deze moeten verdeeld worden over 19 arrondissementen. Dat betekent dat kleine arrondissementen wel een verhoogd aanbod van zaken krijgen, maar de benodigde mankracht elders vandaan moeten halen. Bij sommige parketten zal derhalve de werklast toenemen. Uitgaande van maximale benutting van huidige werklast betekent dit een (verdere) vertraging van de procedure, welke onverwachte, onbedoelde, en in het gehanteerde model onberekenbare effecten heeft op het gehele gebeuren rond art. 26 WvW.

BIJLAGE 1

22/12/2013 15:01 025

Afhandelings Tijden 26 WWV-zaken

- 1 zitting met 26/33a WWV zaken	: 25 zaken
- tijdsduur circa 3 a 3 1/2 uur	
<u>Parketseer:</u> 25 x 10 min.	: 4 uren
<u>OvJ:</u> max 25 x 5 min. voorbereiding	: 2 uren
zitting	: 3,5 uren
<u>Rechter:</u> voorbereiding/afwerking	: 2,5 uren
zitting	: 3,5 uren
<u>Griffier:</u> voorbereiding/zitting/afwerken	: 8 uren

	23,5 uren
<u>Adminstratie/griffie</u>	9 uren
<u>Administratie/parket</u> 25 x 0,50 min.	20 uren

Afgerond	52,5 uren
	=====

Transactiezaak

Parketsecretaris	10 minuten
Administratie	50 minuten

	60 minuten

BIJLAGE 2. HET EFFECT VAN DE INVOERING VAN EEN VANWEGE
DE POLITIE GEDAAN TRANSACTIE-AANBOD

1341243013 15:01 037

1. Inleiding

In dit verslag is ingegaan op de verschillende consequenties van de invoering van de ademanalyse als bewijsmiddel inzake overtreding van het in art. 26 WVV neergelegde verbod om onder invloed van alcohol een voertuig te besturen. De grote verscheidenheid aan mogelijke consequenties werd beperkt tot de werklasterfecten voor politie en justitie (aantal af te handelen zaken), vrijkomende tijd bij de politie en benodigde capaciteitsvergroting bij de rechterlijke macht en haar organen. Daarnaast werd een raming gemaakt van de financiële consequenties in de sfeer van de justitiele afdoening.

Bij deze ramingen werd ervan uitgegaan dat zich geen andere wijzigingen zouden voordoen dan die bij de ramingen zelf werden aangegeven. Een van de principiële veranderingen waarover in het kader van (en naar aanleiding van) de invoering van de ademanalyse-als-bewijs gesproken wordt betreft het openen van de mogelijkheid dat de politie aan de verdachte van overtreding van art. 26 WVV naar aanleiding van de uitslag van de ademanalyse een transactie-aanbod doet. Uit het systeem ten aanzien van het transigeren door het OM ligt de gedachte ten grondslag dat transactie slechts plaatsvindt bij relatief lichte vergrijpen. Eenzelfde gedachte ligt ten grondslag aan het systeem van de politietransactie. Hierbij dient te worden aangetekend dat in dat systeem de bevoegdheid tot het doen van een transactie-aanbod door de politie tot lichtere vergrijpen is beperkt dan die van het Openbaar Ministerie.

De bevoegdheid tot het aanbieden van een transactie-aanbod door het Openbaar Ministerie is volgens de thans geldende richtlijn voor het vervolgings- en strafvorderingsbeleid inzake van overtreding van art. 26 WVV beperkt tot bloedalcoholgehalten van 1,30% en lager. Met handhaving van de huidige b.a.g.-klassen en het aan het transigeren ten grondslag liggende systeem zou de mogelijkheid tot het aanbieden van een transactie

door de politie beperkt moeten blijven tot b.a.g.'s van 1,00% en minder, dan wel tot die van 0,80% en minder.

Invoering van deze transactiemogelijkheid zal niet zonder consequenties blijven voor het natraject. De politie zal immers de zaken waarin een transactie tot stand kwam niet meer ter verdere afdoening aan het Openbaar Ministerie hoeven opzenden. Deze consequenties vormen het materieel object van deze bijlage. Bij het bepalen van de omvang van deze consequenties wordt er van uitgegaan dat de politie het transactie-aanbod doet uitgaan als ware het van het OM afkomstig. Dat wil op de eerste plaats zeggen dat de politie het transactie-aanbod niet doet in gevallen waar het OM dat volgens de vervolgings- en strafvorderingsrichtlijn ook niet zou doen (dus in geval van strafverzwarende omstandigheden als ongeval/aanrijding of recidive). Vervolgens betekent dit dat de hoogte van het bij het transactieaanbod vast te stellen bedrag eveneens volgens deze richtlijn wordt bepaald. De laatste consequentie van dit uitgangspunt is dan dat vanwege het OM niet nog eens een transactie-aanbod gedaan wordt aan degenen die op het door de politie gedane aanbod niet ingingen (de politie heeft immers ten aanzien van dit transactieaanbod de plaats van het OM ingenomen).

In het vervolg van deze bijlage wordt eerst aandacht besteed aan de minst verstrekkende bevoegdheidsuitbreiding van de politie, te weten transactie-aanbod tot 0,80%. Daarna komen de consequenties van de verlening van transactiebevoegdheid tot de grens van 1,00% aan de orde.

2. Politietransactie tot 0,80%

Op dit moment gaat het grootste deel van de verdachten met een b.a.g. van 0,80% of lager met een rijverbod derwaarts, zonder verder justitieel vervolg. Dit hangt samen met het systeem en de apparatuur van de opsporing. Slechts degenen bij wie volgens het daarbij gebruikte blaaspijpje tijdens de tweede selectieve ademtest een aanwijzing blijkt dat het b.a.g. de grens van 0,80% zal overstijgen, worden aan de bloedproef onderworpen, althans die richting opgestuurd (de bloedproef kan immers geweigerd worden). Die bloedproef geeft echter in ongeveer 13% van de gevallen een uitslag te geven die ligt tussen 0,51% en 0,80%. (Beneden 0,51% komt ook nog in ongeveer 5% van de bloedmonsters voor). Thans wordt ongeveer 64% van de zaken met een b.a.g. van 0,51% tot 0,80% door middel van OM-transactie afgedaan, zodat invoering van politietransactie zonder invoering van de ademanalyse (onder overigens gelijkblijvende condities) het aantal naar het OM gezonden zaken zal doen teruglopen

van 100% tot 92% van het huidige aantal. Het aantal zaken waarin tot dagvaarding zal moeten worden overgegaan blijft hetzelfde.

Omdat de invoering van de mogelijkheid om door de politie een transactie-aanbod te laten doen gekoppeld zal zijn aan de invoering van de ademanalyse, zal van een aparte doorrekening van de invoering van de politietransactie sec (dus zonder ademanalyse) worden afgezien. Invoering van de ademanalyse zal het aantal processen-verbaal immers doen toenemen met 25.000, alle in de b.a.g.-klasse van 0,51%-0,8% (althans de daarmee corresponderende uitslag van het onderzoek van het ademmonster).

De afdoening van de dan te constateren 63.000 overtredingen van art. 26 lid 2 WWV zal dan het volgende beeld tonen (zie ook de tabel op p. 8 van het verslag).

b.a.g.	aantal zaken	politie-transacties	OM-transacties	dagvaardingen	sepot
0,51-0,80%	30.000	19.200	-	9.300	1.500
0,81-1,00%	4.800	-	3.100	1.500	200
1,01-1,30%	7.900	-	4.200	3.300	400
1,31-1,80%	11.500	-	400	10.500	600
1,81-2,50%	7.500	-	100	7.000	400
2,51% en hoger	1.300	-	-	1.200	100
totaal	63.000	19.200	7.800	32.800	3.200

Een en ander betekent dat er 19.200 minder zaken ten parkette zullen worden ingeschreven. Deze zouden allemaal in OM-transactie geëindigd zijn waren er geen door de politie uitgebracht transactie-aanbod. De tijdsbesparing op de parketten bedraagt dan voor de parketsecretarissen 19.200 x 10 minuten per zaak = 3200 uren, oftewel 2,1 mensjaar. Voor parketadministratie een besparing van 19.200 x 50 minuten = 16.000 uren, oftewel 10,7 mensjaren. Voor het overige blijft de raming identiek aan het op de pagina's 8 t/m 13 van het verslag gestelde.

Het overzicht van het benodigde extra personeel vergeleken met de situatie thans wordt dan:

rechter	1,1 mensjaren
griffier	1,5 mensjaren
griffie-ambtenaar	1,7 mensjaren
officier van justitie	1,0 mensjaren
parketsecretaris	0,7 mensjaren
parketambtenaar	3,2 mensjaren

De opbrengst van boeten en transacties blijft hetzelfde als vermeld op pagina 13, evenals de kosten voor tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf. Er is echter minder personeelsuitbreiding nodig, zodat het positieve saldo van 5,5 miljoen gulden zal toenemen tot 6,8 miljoen gulden.

Tegenover deze effecten van de politietransactie voor de justitiële afhandeling van de geconstateerde overtredingen staan echter ook effecten bij de politie. Daar immers ontstaan nieuwe werkzaamheden, zoals het opmaken van een transactie-aanbod, en het bewaken van de betalingstermijnen. Deze effecten zullen, wanneer hierbij gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden die het BekeuringsAfhandelingsSysteem (BAS) biedt, uit niet meer bestaan dan het invoeren van de door BAS benodigde gegevens. Het gaat hierbij om een betrekkelijk marginaal tijdsbeslag dat wel eens geheel zou kunnen worden gecompenseerd door het in te zenden proces-verbaal eerst dan op te maken als de transactie mislukt is.

Een moeilijker te schatten effect voor de politie is dat er een goede, toegankelijke recidive-administratie moet komen teneinde door de politie te kunnen laten vaststellen of een transactie mag worden aangeboden. Komt die er niet, dan zal de politie tijd moeten spenderen om na te gaan of er sprake is van recidive in de registers bij het Openbaar Ministerie. Wanneer dit op 5 minuten per zaak wordt geschat gaat het dan wel om 30.000×5 minuten = 2500 uren, oftewel 1,7 mensjaar. Over alle politiekorpsen verdeeld verdwijnt dit effect echter volledig. Hetgeen overblijft is een groter beslag op de tijd van de politie. Op het geheel van het aantal door BAS te verwerken verballen blijft het aantal van 30.000 extra zaken ook van marginale betekenis, zodat aan de gevolgen voor de politie verder geen aandacht zal worden besteed.

Politietransactie tot 0,8% en benutten van de extra politiecapaciteit bij gelijk aantal staandehoudingen.

Zoals in het verslag is aangegeven levert invoering van de ademanalyse een tijdsbesparing op van 28%. Als deze tijd in zijn geheel besteed wordt aan toezicht op het rijden onder invloed, dan zouden nog eens 24.000 extra zaken door de politie kunnen worden opgespoord. Wanneer hetzelfde aantal personen wordt staandegehouden, maar een groter deel aan de eerste selectieve test wordt blootgesteld zullen deze zich vooral in de lagere b.a.g.-regionen bevinden. Onder dezelfde voorwaarden als in par. 2.3.2 van het verslag werd vermeld, zal de afdoening van de dan 87.000 zaken er als volgt uitzien (vgl. ook de tabel op p. 14 van het verslag).

b.a.g.	aantal zaken	politie-transacties	OM-transacties	dagvaardingen	sepots
0,51-0,80%	49.200	31.400	-	15.300	2.500
0,81-1,00%	7.400	-	4.700	2.300	400
1,01-1,30%	10.100	-	5.400	4.200	500
1,31-1,80%	11.500	-	400	10.500	600
1,81-2,50%	7.500	-	100	7.000	400
2,51% en hoger	1.300	-	-	1.200	100
totaal	87.000	31.400	10.600	40.500	4.500

Vergeleken met de in par. 2.3.2 van het verslag geschetste situatie zal er een besparing optreden van:
 parketsecretaris: 31.400 x 10 minuten = 5,33 uren, oftewel 3,5 mensjaren
 parketadministratie: 31.400 x 50 minuten = 26,167 uren, oftewel 17,4 mensjaren.

Het overzicht van de benodigde extra menskracht in vergelijking met de huidige situatie, zoals vermeld op p. 16 van het verslag wordt dan als volgt:

rechter	2,4 mensjaren
griffier	3,2 mensjaren
griffie-ambtenaar	3,5 mensjaren
officier van justitie	2,2 mensjaren
parketsecretaris	1,9 mensjaren
parketambtenaar	9,8 mensjaren

Het postieve saldo van 10,8 miljoen gulden dat genoemd wordt op p. 17 van het verslag zal stijgen tot 12,9 miljoen gulden, omdat met 20,9 arbeidsplaatsen a 100.000 gulden per jaar minder kan worden volstaan.

Politietransactie tot 0,8% meer aanhoudingen

De afhandeling van de 87.000 zaken zal er als volgt uitzien (vgl. de tabel op p. 18 van het verslag).

Tabel

b.a.g.	aantal zaken	politietrans-acties	OM-trans-acties	dagvaar-dingen	sepots
0,5-0,80%	41.400	26.500	-	12.700	2.200
0,81-1,00%	6.600	-	4.200	2.100	300
1,01-1,30%	10.900	-	5.800	4.500	600
1,31-1,80%	15.900	-	500	14.600	800
1,81-2,50%	10.400	-	100	9.800	500
2,51% en hoger	1.800	-	-	1.700	100
totaal	87.000	26.500	10.600	45.400	4.500

Vergeleken met de in par. 2.3.3 van het verslag besproken situaties kan derhalve een besparing optreden van:

parketsecretaris:

26.500 x 10 minuten = 4.417 uren, oftewel 2,9 mensjaren

parketambtenaar:

26.500 x 50 minuten = 22.083 uren, oftewel 14,7 mensjaren.

Het overzicht van het aantal benodigde extra mensjaren wordt derhalve:

rechter	3,1 mensjaren
griffier	4,2 mensjaren
griffie-ambtenaar	4,7 mensjaren
officier van justitie	2,9 mensjaren
parketsecretaris	2,5 mensjaren
parketambtenaar	12,5 mensjaren

Het positieve saldo op pagina 20 van 13 miljoen gulden zal door de vermindering van het aantal benodigde extra arbeidsplaatsen met 17,6 mensjaren a 100.000 gulden per arbeidsplaats oplopen tot 14,8 miljoen gulden.

Overzicht politietransactie tot 0,8%

	63.000 zaken	87.000 zaken(1)	87.000 zaken(2)
benodigd aantal extra:			
- rechters	1,1	2,4	3,1
- griffiers	1,5	3,2	4,2
- griffie-ambtenaren	1,7	3,5	4,7
- officieren van justitie	1,0	2,2	2,9
- parketsecretarissen	0,7	1,9	2,5
- parketambtenaren	3,2	9,8	12,5
totaal extra besparingen	7,7 miljoen	15,2 miljoen	17,7 miljoen
extra kosten (100.000 per baan)	2,9 miljoen	2,5 miljoen	2,9 miljoen
saldo	6,8 miljoen	12,9 miljoen	14,8 miljoen

3. Politietransactie tot 1,0%

Ten opzichte van de onder 2 genoemde verschuivingen die zullen optreden als gevolg van de invoering van de politietransactie tot 0,8% zullen de aanvullende effecten van de verhoging tot 1,00% aanzienlijk geringer blijken.

In de met het gestelde onder 2. corresponderende situatie zullen nog eens 3100 zaken bij de politie worden afgedaan, hetgeen bij de parketten een extra besparing van 3.100 uren, ofwel 2,1 mensjaar. In de met het gestelde onder 2.1 corresponderende situatie gaat het om 4700 zaken, oftewel 3.1 mensjaar. En in de met het gestelde onder 2.2 corresponderende situatie gaat het om 4.200 zaken, oftewel 2,8 mensjaar.

Het overzicht van 2.3 wordt onder deze situatie derhalve

	63.000 zaken	87.000 zaken(1)	87.000 zaken(2)
benodigd aantal extra:			
-rechters	1,1	2,4	3,1
-griffiers	1,5	3,2	4,2
-griffie-ambtenaren	1,7	3,5	4,7
-officieren van justitie	1,0	2,2	2,9
-parketsecretarissen	0,4	1,4	2,4
-parketambtenaren	1,5	7,2	10,2
totaal extra besparingen	7,7 miljoen	15,2 miljoen	17,7 miljoen
extra kosten a 100.000			
per baan	0,7 miljoen	2,0 miljoen	2,6 miljoen
saldo	7,0 miljoen	13,2 miljoen	15,1 miljoen

12/12/2013 15:04 033

4. Samenvatting

In een tabel samengevat ziet de ontwikkeling van het aantal zaken en de afdoening daarvan er als volgt uit. Het saldo betreft verhoging van de inkomsten uit boeten en transacties en de extra kosten van executie vrijheidsstraf en personeel, vergeleken met de huidige situatie.

	geen politie- transactie	politietrans- actie 0,8%	politietrans- actie 1,00%
A.			
<u>Aantal zaken 63.000</u>			
-geconstateerd door politie	63.000	63.000	63.000
-politietransactie	-	19.200	22.300
ingezonden naar parket	63.000	43.800	40.700
-OM-transactie	27.000	7.800	4.700
-sepot	3.200	3.200	3.200
-gedagvaard	32.800	32.800	32.800
-positief saldo van de vermeerdering	5,5 miljoen	6,8 miljoen	7,0 miljoen
B.			
<u>Aantal zaken 87.000(1)</u>			
-geconstateerd door politie	87.000	87.000	87.000
-politietransactie	-	31.400	36.100
ingezonden naar parket	87.000	55.600	50.900
-OM-transactie	42.000	10.600	5.900
-sepot	4.500	4.500	4.500
-gedagvaard	40.500	40.500	40.500
-positief saldo van de vermeerdering	10,8 miljoen	12,9 miljoen	13,2 miljoen
C.			
<u>Aantal zaken 87.000(2)</u>			
-geconstateerd door politie	87.000	87.000	87.000
-politietransactie	-	26.500	30.700
ingezonden naar parket	87.000	60.500	56.300
-OM-transactie	37.100	10.600	6.400
-sepot	4.500	4.500	4.500
-gedagvaard	45.500	45.400	45.400
-positief saldo van de vermeerdering	13,0 miljoen	14,8 miljoen	15,1 miljoen

BIJLAGE 3. DE INSPANNING VAN JUSTITIE THANS

12/12/2013 15:04 035

Om een schatting te maken van de inspanning die de organen van de rechterlijke macht thans wijden aan de afdoening van art. 26 WvW en art. 33a lid 3 WvW zou men kunnen uitgaan van de afdoeningsgegevens over een bepaald jaar, aangevuld met het door het Gerechtelijk Natuurwetenschappelijk Laboratorium geproduceerd overzicht van de bloedproefuitslagen. Het probleem daarbij is dat het aantal zaken wegens rijden onder invloed van alcohol en het weigeren van de bloedproef per jaar nogal schommelt.

Om deze reden is besloten, net als in het verslag zelf, er vanuit te gaan dat per jaar gemiddeld 35.000 zaken wegens overtreding van art. 6 lid 2 WvW worden ingeschreven en afgedaan en dat de b.a.g.-verdeling is zoals opgenomen in de studie van Kommer c.s. naar de transactie in misdrijfzaken. Daarnaast wordt er van uitgegaan dat er 3000 zaken wegens weigeren bloedproef (art. 33a lid 3 WvW) worden ingeschreven en afgedaan. Verder wordt verondersteld dat vervolging en strafvordering plaats vinden volgens de thans terzake geldende richtlijn, en dat de veroordelingen van de rechters, rekening houdend met vrijspraken, ontslagen van rechtsvervolging en afwijkingen naar boven en naar beneden van de door het OM gevorderde straf, neerkomen op tweederde deel van de door het OM gestelde eis ter terechtzitting.

In het verslag is reeds aangegeven dat in het kader van de afdoening van deze 38.000 zaken in totaal door de rechterlijke macht 67.587 uren worden besteed. Dit komt neer op totaal 45,2 mensjaren.

Tevens is aangegeven dat de 3000 zaken wegens weigeren bloedproef thans leiden tot 1000 weken gevangenisstraf en een totaal boetebedrag van 2,25 miljoen gulden. Voor de 35.000 zaken inzake overtreding van art. 26 lid 2 WvW is de berekening nog niet uitgevoerd, reden waarom deze hier volgt.

Het totaal van de opgelegde boeten en transacties bedraagt voor de 35.000 ROI-zaken derhalve 21,34 miljoen gulden en er moeten 1520 weken gevangenisstraf worden geexecuteerd. Wanneer het resultaat van de 3.000 bloedproefweigeringen wordt meegenomen is het totaalbedrag

1271212013 15701 030

van boeten en transacties voor alle 38.000 zaken derhalve 23,6 miljoen gulden en 2520 weken gevangenisstraf.

Bij een verpleegprijs van f. 300,- per dag kost de gevangenisstraf 5,3 miljoen gulden. Er zijn 45 mensjaren a 100.000 gulden bij de justitiële organen mee gemoeid, derhalve 4,5 miljoen gulden. Er resteert derhalve een positief saldo van (23,6-5,3-4,5=) 13,8 miljoen gulden.

Bij dit saldo is geen rekening gehouden met de kosten van de bloedproef en de perceptiekosten van boeten en transacties. Evenmin is er rekening gehouden met executie van vervangende hechtenis wegens niet betalen van de geldboete. Daartegenover staat weer dat is uitgegaan van executie van de vrijheidsstraf in een gesloten inrichting. Gebeurt dat in half-open inrichtingen, met een dagprijs van ongeveer 100 gulden, dan stijgt het saldo tot 17,3 miljoen gulden.

De 45,8 arbeidsplaatsen, benodigd voor de afdoening van de zaken ex art. 26 lid 2 en art. 33a lid 3 WvW, in de huidige situatie, worden als volgt onderverdeeld (zie verslag p. 8 en 9).

rechter	6180 uren	4,1 mensjaren
griffier	8240 uren	5,5 mensjaren
griffierambtenaar	9270 uren	6,2 mensjaren
officier van justitie	5897 uren	3,9 mensjaren
parketsecretaris	6333 uren	4,2 mensjaren
parketambtenaar	31.667 uren	21,1 mensjaren
totaal	67.587 uren	45,1 mensjaren

	aantal zaken	transactie-aangeboden	geslaagde transacties	mislukte transacties	trans-acties	rechts treeks gedagvaard	totaal
0,51-0,80%	4.700	3.760	3010 x 250 = 752.500	650 x 200 = 130.000	710 x 400 = 284.000	1.166.500	
0,81-1,00%	4.400	3.520	2820 x 500 = 1.410.000	700 x 400 = 280.000	660 x 600 = 396.000	2.086.000	
1,01-1,30%	7.200	4.820	3860 x 750 = 2.895.000	960 x 600 = 576.000	2.020 x 667 = 1.347.000	4.818.500	
1,31-1,80%	10.600				10.070 x 667 = 6.716.500	6.716.500	
1,81-2,50%	6.900				6.550 x 1.000 = 6.550.000	6.550.000	
2,51% en hoger	1.200				1.140 x 1/3 weken	1520 weken	
totaal	35.000	12.100	9690	5.057.500	2310	986.000	21.150
							15.294.000
							21.337.500

x) Er wordt 5% van de zaken (1750) geseponoord